

Wysiedlenie ludności polskiej z Kresów Wschodnich po II wojnie światowej

- Scenariusz lekcji nr 1-

Autor

Dr Bartłomiej Janicki – nauczyciel historii w Zespole Szkół TAK im. Ireny Sendlerowej

Cele lekcji

Zapoznanie uczniów z losem Polaków z Kresów Wschodnich oraz okolicznościami zasiedlania przez nich ziem przyłączonych do Polski w 1945 r., poznanie pojęć: *Kresy Wschodnie*, *KOP*, *Łemkowie*, *Banderowcy*, kształcenie umiejętności pozyskiwania informacji z różnych źródeł oraz ich krytyki.

Środki dydaktyczne

Film dokumentalny *Tutaj możecie sobie mieszkać* (reż. Beata Maliszkiewicz), karty pracy, plakaty propagandowe.

Metody

Pogadanka, analiza treści filmu, analiza treści plakatów propagandowych, wypełnianie kart pracy.

Czas

2 x 45 minut

* Tutaj *

możecie sobie mieszkać

Scenariusz lekcji

1. Wprowadź uczniów do problematyki filmu, a następnie wyemituj film dokumentalny *Tutaj możecie sobie mieszkać*. Przed prezentacją rozdaj uczniom karty pracy (załącznik nr 1) i poleć im ich wypełnienie podczas oglądania filmu.
2. Omów z uczniami treść filmu. Uczniowie odczytują informacje zapisane przez nich w kartach pracy, porównują je, oceniają trafność swoich spostrzeżeń.

Poleć uczniom:

- opisać skutki wydarzeń, jakie zaszły na naszych ziemiach 17.09.1939 r. oraz 22.06.1941 r.
- wyszukać (korzystając ze smartfonów) w Internecie znaczenie występujących w filmie pojęć: *Kresy Wschodnie, KOP, Łemkowie, Banderowcy, czworaki*

3. Zaprezentuj uczniom plakaty propagandowe z 1945 r. (załącznik nr 2). Niech uczniowie przeanalizują treść i przekaz polityczny tych plakatów (przypomnienie pojęcia *propaganda*). Zapytaj uczniów:

- co przedstawiają plakaty?
- do jakich wydarzeń nawiązuje ich treść?
- jakie wrażenie chcieli wywrzeć autorzy plakatów na ich odbiorcach?
- w jaki sposób autorzy plakatów zachęcali do zasiedlania nowych terenów?
- jak autorzy plakatów argumentowali zasadność zmian granic Polski?
- w jaki sposób plakat *Na zachodzie ziemi czekają!* utrwalał u odbiorcy wizję nowych granic Polski? (przeanalizuj treść plastyczną plakatu)

4. Oceń pracę uczniów.

5. Zadanie domowe dla uczniów.

Obejrzyj kronikę filmową (PKF 18/45) z 16 lipca 1945 na stronie internetowej www.repozytorium.fn.org.pl/?q=pl/node/4501.

Opisz w zeszycie strategię, według której ówczesne władze Polski przedstawiały sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną na tzw. ziemiach odzyskanych.

* Tutaj *

możecie sobie mieszkać

Załącznik nr 1. Karta pracy do filmu *Tutaj możecie sobie mieszkać*.

Pytania	Odpowiedzi uczniów
Z jakich miejscowości wywodzą się bohaterowie filmu?
Jak bohaterowie filmu zapamiętali swoje dzieciństwo?
W jaki sposób Rosjanie traktowali ludność polską zamieszkujejącą Kresy Wschodnie po 17.09.1939 r.?
W jaki sposób Niemcy traktowali ludność polską zamieszkujejącą Kresy Wschodnie po 22.06.1941 r.?
W jakich warunkach odbywał się transport ludności przesiedlanej z Kresów Wschodnich na zachód?
Jak przedstawiały się relacje repatriantów z autochtonicznymi mieszkańcami śląska opolskiego?

× **Tutaj** ×
możecie sobie **mieszkać**

Załącznik nr 2. Plakaty propagandowe.

Plakat *Nad Odrę po ziemię ojców i dobrobyt*.
Źródło: <http://retroteka.home.pl>

